

תוכן הענינים מפורט

מאמר א : חנוכה ~ יו"ט של קבלת עול מלכות שמים.....

א. חנוכה ופורים הם בכלל אחד עם ראש השנה, ונקראים 'מועדי' / ב. ימי חנוכה הם ימי הכנעה / ג. למה לא זוכים כל המהדרים במצות הדלקת נ"ח לבנים תלמידי חכמים / ד. עיקר מצות הדלקת נ"ח לקבל עלינו עול מלכות שמים ברצון ובשמחה / ה. מתוך התבוננות בניסים ונפלאות שעשה לנו ה' באים לידי אהבתו וקבלת עול מלכותו / ו. מה שלא זוכים לבנים תלמידי חכמים משום שאין מקיימים יסוד המצוה / ז. מצות הדלקת נ"ח צריכה כוונה לקבל עול מלכות שמים / ח. ימי חנוכה הם ימים של הכנעה וקבלת עול מלכות שמים / ט. חנוכה ופורים הם בכלל אחד עם ראש השנה, ונקראים 'מועדי', כי כולם הם ימים של קבלת עול מלכות שמים.

מאמר ב : חנוכה ~ כנגד כ"ה אותיות שבפסוק שמע ישראל.....

א. יו"ט חנוכה נקבע בכ"ה כסלו, כנגד כ"ה אותיות שבפסוק 'שמע ישראל', ונרמז בשם חנוכה / ב. נצחון החשמונאים היה מכח הייחוד שהיו מייחדים את הקב"ה / ג. מכח הייחוד שהיו מייחדים ההחשמונאים זכו לישועה של 'שמך הגדול' / ד. נצחון המלחמות בזכות מצות קר"ש / ה. זכות הנצחון במלחמות הוא ע"י חיזוק האמונה בייחוד ה' / ו. זכות מצות קר"ש שעל ידה מנצחים המלחמות הוא מכח הייחוד שמייחדים את הקב"ה בקר"ש / ז. כח הייחוד במלחמות הוא הסגולה הנפלאה של הנפש החיים להתדבק ב'אין עוד מלבדו' / ח. קבלת עול מלכות שמים בהדלקת נ"ח מתוך התבוננות בייחוד ה' שמכוחו נצחו החשמונאים את המלחמה / ט. לכן נקבע חנוכה כנגד הכ"ה אותיות שבפסוק 'שמע ישראל' / י. כן יש ללמוד לדורות בשאר הגלויות להתחזק בייחוד ה' ועי"ז ינצלו מן הצרות / יא. חנוכה הוא יו"ט של ייחוד ה' וקבלת עול מלכות שמים.

מאמר ג : נר חנוכה משמאל ומזוזה בימין.....

א. נר חנוכה משמאל ומזוזה בימין כדי שיהיה מסובב במצוות / ב. קשר מיוחד בין מצות נר חנוכה ומצות מזוזה / ג. עוד ענין שיהיה בעה"ב בטלית ותפילין באמצע / ד. ענין מצוות מזוזה ציצית ותפילין הוא הזכרון ביחוד ה' וקבלת עול מלכות שמים / ה. הקשר של מצות הדלקת נ"ח למצוות מזוזה ציצית ותפילין, שהם מצוות של קבלת עול מלכות שמים / ו. 'מה יפית' - במזוזה, 'ומה נעמתי' - בחנוכה / ז. הדלקת נרות חנוכה מצוה חביבה היא עד מאד / ח. 'זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום ה'.

מאמר ד : מצות היום בהודאה ~ ע"י חיזוק בעבודת ה' ותלמוד תורה.....

א. החת"ס הזהיר את תלמידיו להתחזק בימי החנוכה בתלמוד תורה משום שהם ימי הלל והודאה / ב. חיוב מיוחד בימי החנוכה להתחזק בכל עניני עבודת ה' / ג. אמירת על הניסים אם היא מחובת היום או מחובת התפילה / ד. קיום ההודאה ע"י הדלקת נרות חנוכה / ה. מה שלא זוכים לבנים תלמידי חכמים משום שאין מקיימים יסוד המצוה / ו. מצות הדלקת נר חנוכה צריכה כוונה / ז. מדת הכרת הטוב והודאה לה' היא עיקר כוונת היצירה / ח. מצות הדלקת נ"ח מצוה חביבה היא עד מאד, מצד ענין ההודאה והכרת הטוב / ט. עיקר עבודת היום בחנוכה הוא ההודאה לה' / י. חיוב עבודת ה' וקיום המצוות מרוב ההודאה לה' / יא. עיקר קיום ההודאה ע"י עבודת ה' היא ע"י חיזוק בלימוד התורה / יב. חיזוק בעבודת ה' ובלמוד התורה בימי החנוכה.

מאמר ה : חנוכה כנגד יעקב אבינו ~ הודאה על הטובה ועל הרעה.....

א. גלות יון ונס חנוכה כנגד יעקב אבינו / ב. גלות יון כנגד התורה והוא כנגד יעקב אבינו שהוא עמוד התורה / ג. היוונים האמינו רק בכח הטבע וכפרו בהשגחת ה' בבריאה / ד. חכמת הפילוסופיה לתלות הכל בטבע / ה. היוונים פרצו בסורג י"ג פרצות, ותיקנו כנגדם י"ג השתחויות / ו. פרצו י"ג פירצות כנגד י"ג מידות של רחמים, כי תלו הכל בטבע בלא מנהיג במידות הרחמים / ז. כשחזרו וגדרו התקינו להשתחוות אצל כל פירצה ולומר 'הודו לה' כי טוב' בהנהגת הי"ג מידות של רחמים / ח. הודאה בחנוכה על כל הנהגות ה' בבריאה שהכל נעשה לטובה / ט. מדת יעקב אבינו להודות על הטוב / י. יעקב אבינו נתנסה במה שהיה בעל צרה / יא. יעקב אבינו נתייחד במדה זו לקבל הצרות והיסורים באהבה / יב. יעקב אבינו היה מיוחד בהודאה על הרעה כשם שמברך על הטובה / יג. בכל מאוחד - הוה מודה לו כיעקב, שעמד בנסיון להודות לה' על הרעה כמו על הטובה / יד. גלות יון כנגד יעקב אבינו כי הוא מיוחד במדה זו של האמונה בהנהגת ה' בבריאה ב"ג מידות של רחמים / טו. עבודת ימי החנוכה להודות על הכל בין על הטוב ובין על הרעה.

מאמר ו: ימי שמחה ~ חיזוק באמונה ובטחון.....

א. ימי חנוכה הם ימי שמחה / **ב.** ע"י מדת הבטחון בה' מגיע האדם לשמחה שלימה / **ג.** מדריגת יוסף הצדיק במדת הבטחון / **ד.** יוסף הצדיק ביטל רצונו לרצון ה' / **ה.** מדריגה זו היא המדריגה העליונה במדת הבטחון להשליך עצמו לרצון ה' וגזירותיו / **ו.** האבות הן הן המרכבה / **ז.** ע"י הבטחון מגיע האדם לשמחה עצומה כי מבטל דעתו לרצון ה', ובטח שהכל נעשה לטובתו / **ח.** החשמונאים יצאו למלחמה בבטחון חזק בה', אע"פ שהיו מעטים וחלשים כנגד רבים וגיבורים / **ט.** מכח הבטחון בה' זכו החשמונאים לישועה הגדולה / **י.** ישועת ה' הוא עפ"י שיעור הבטחון בה' / **יא.** ימי חנוכה הם ימי שמחה מכח חיזוק הבטחון בה' בימי החנוכה / **יב.** מצות הדלקת נ"ח מצוה חביבה היא עד מאד משום שעל ידה מתחזק האדם במדת הבטחון / **יג.** עבודת הבטחון בכל צרה ובכל המצבים / **יד.** לקחת את חיזוק הבטחון של ימי החנוכה לכל השנה כולה.

מאמר ז: השראת השכינה בחנוכה.....

א. יוונים נקבצו עלי - ע"י פריצת חומות ביהמ"ק טמאו היוונים כל השמנים / **ב.** קיומם של ישראל תלוי בהדלקת המנורה / **ג.** כלל ישראל קיימים באור השכינה הקדושה - דוגמת הלבנה שתלויה באור החמה / **ד.** השראת השכינה בישראל דרך אור נרות המנורה במקדש / **ה.** ע"י ביטול הדלקת המנורה אין השכינה שורה בישראל וע"י כלל ישראל אבודים ר"ל / **ו.** אפילו בבית שני היה השראת השכינה / **ז.** בנס פך השמן נתגלה לישראל חיבה יתירה של הקב"ה אליהם, שעל ידו חזרה השכינה לשרות ביניהם / **ח.** ופרצו חומות מגדלי וטמאו כל השמנים - שניהם ענין סילוק השכינה מביהמ"ק / **ט.** עיקר כל הגזירות היה פריצת החומות וטומאת השמנים, שבוזה סילוק השכינה מישראל כדי להפסיק מהם כח קיומם / **י.** שם היו"ט חנוכה ע"ש חנוכת המזבח שחזרה השכינה לשרות במקדש / **יא.** בכ"ה בכסלו שרתה השכינה על ישראל / **יב.** ימי חנוכה הם ימי שמחה בשביל השראת השכינה / **יג.** גם בזה"ז יש ענין של השראת השכינה בחנוכה.

מאמר ח: הדלקת נרות חנוכה ~ קבלת פני השכינה.....

א. חנוכה ופורים הם בכלל אחד עם ראש השנה, ונקראים 'מועדי' / **ב.** גם מה שדלק הנר ביום הראשון היה נס / **ג.** קבלת פני השכינה - כשמתחדש לאדם הכרה במציאות ה' בדבר שמורגל אצלו כטבע / **ד.** בנס של הז' ימים נתחדשה לנו הכרה שגם ביום הראשון דלק הנר בנס / **ה.** ראש השנה הוא יום של קבלת פני השכינה / **ו.** פורים הוא יום של קבלת פני השכינה / **ז.** ר"ה חנוכה ופורים הם בכלל אחד, שהם ימים של קבלת פני השכינה.

מאמר ט: מסירת סודות התורה למשה רבינו בימי חנוכה.....

א. דקדוק בנוסח על הניסים שאומרים 'עמך ישראל', ועוד שבפורים אומרים 'עליהם' / **ב.** בחנוכה אומרים 'על עמך ישראל' כי גזרו לבטל העבודה, ובפורים אומרים 'עליהם' כי גזרו לאבד הגופים / **ג.** בחנוכה נמסרו סודות התורה למשה רבינו ע"ה / **ד.** כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל / **ה.** היוונים תרגמו את התורה ליוונית כדי לומר על עצמם 'אנו ישראל' / **ו.** השגת התורה לא שייך לאומה"ע אלא לבני אברהם אבינו שחל עליו ענין אלוהי / **ז.** עיקר ההבחנה בין ישראל לאומה"ע היא במסטורין, שהם חלק התורה שבע"פ / **ח.** גזירת יון לכתוב אין לכם חלק באלהי ישראל, שאין השם 'ישראל' שייך לכם / **ט.** בחנוכה נמסרו סודות התורה למשה רבינו ע"ה, שהוא הזמן שנתגלה מי הם 'בני' / **י.** דקדוק הלשונויות בעל הניסים 'לעמך ישראל' / **יא.** דקדוק לשון ואח"כ באו 'בניך' / **יב.** חיזוק בלימוד התורה בימי חנוכה.

מאמר י: חביבין דברי סופרים מדברי תורה.....

א. מצות נ"ח מצוה חביבה היא עד מאד / **ב.** 'וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל' / **ג.** עיקר צורך הנס של פך השמן היה מחמת גזירה דרבנן / **ד.** בנס הזה גילה הקב"ה שמסכים עם גזירותיהם של חז"ל / **ה.** מצוה זו 'חביבה' היא עד מאד משום שבו מתגלה הענין ש'חביבין' דברי סופרים / **ו.** גילוי החביבות המיוחדת לדברי סופרים היה בישועת חנוכה מגלות יון / **ז.** יון החשיכו עיניהם של ישראל בגזירותיהן / **ח.** כח הכרעת ההלכה בתורה הוא עפ"י שכלם של חכמי התורה / **ט.** כריתת הברית בין הקב"ה לישראל בתורה שבע"פ, במה שנתן מתנה לישראל להכריע בתורה עפ"י שכלם / **י.** חידושי תורה ע"י שכל האנושי הוא מציאות קיימת / **יא.** כח ההכרעה וחידושי תורה עפ"י שכל האנושי / **יב.** כח ההכרעה והחידוש בתורה הוא בחינה של רוח הקודש שמאיר הקב"ה בלב העוסקים בתורה / **יג.** ענין המתנה שניתנה לישראל להכריע ולחדש בתורה, היא רוח הקודש ממרום שמופיע בלבם / **יד.** ב' ברכות התורה נתקנו על ב' הענינים הנ"ל, שניתן להכריע ולחדש עפ"י שכל האנושי, ושהגילוי בתושבע"פ הוא רוח"ק ממרום / **טו.** וחושך זה גלות יון, שהחשיכו את האור שמאיר הקב"ה בלב חכמי ישראל להשיג תורה שבע"פ / **טז.** החשכת אור התורה שבע"פ ממרום ע"י ביטול הברית והקשר בין ישראל לאביהם שבשמים / **יז.** עיקר הנצחון כנגד היוונים היתה במה שנעשה לישראל נס רק בכדי שלא תבטל גזירות ותקנות חז"ל / **יח.** ביאור נוסח 'וקבעו' שמונת ימי חנוכה אלו / **יט.** מצות הדלקת נ"ח מצוה חביבה היא עד מאד.

מאמר יא: התנגדות הזדים לחוקי רצונך.....

א. ולהעבירם מחוקי רצונך / ב. 'וזדים ביד עוסקי תורתך' - דבר והיפוכו / ג. זדים הם ליצנים שמתלוצצים על התורה / ד. היוונים לעגו והתלוצצו על התורה / ה. גם המתיוונים למדו מדת הליצנות והזלזול מהיוונים / ו. היוונים התנגדו לחוקי התורה, וכנגד עבודת הקרבנות שהם מכלל חוקים / ז. הטעם שהתנגדו היוונים לחוקי התורה היה מכח ליצנותם לזלזל במצוות שאין טעם מובן לנו / ח. וזדים ביד עוסקי תורתך - כנגד חוקי התורה.

מאמר יב: זדים ביד עוסקי תורתך ~ העמלים ויגעים בתורה.....

א. דקדוק בלשון 'עוסקי תורתך' / ב. העמילות וההתמדה בתורה הם בבחינת חוק / ג. היוונים הזדים התנגדו להחוק של העמילות והיגיעה בתורה תמיד / ד. עוסקי תורתך הם העמלים והיגעים בתורה / ה. כח הנצחון ע"י החשמונאים הכהנים היגעים בתורה המתשת כוחו של אדם / ו. המלחמה כנגד הזדים המתלוצצים על התורה היא ע"י דביקות בתורה מרוב אהבת התורה / ז. העמילות והיגיעה בתורה מתוך רוב אהבת ה' / ח. עבודתנו בימינו להתחזק בדביקות בתורה כדי לעבור את הגלויות של הזדים.

מאמר יג: קטרוג היוונים נגד הדלקת המנורה ~ פלפולה של תורה שבע"פ.....

א. היוונים קטרוגו ביותר כנגד עבודת הדלקת המנורה / ב. מה מיוחד בעבודת הדלקת המנורה שקטרוגו כנגדה כ"כ / ג. היוונים התנגדו כנגד מעלת ישראל שיש להם תורה שבע"פ / ד. אור התורה שבע"פ בא מכח המנורה במקדש / ה. היוונים התנגדו לתורה שבע"פ, ולכן קטרוגו במיוחד כנגד ענינה של המנורה, כדי לבטל השפעת אור התורה שבע"פ מישראל / ו. היוונים התנגדו כנגד כל המצוות וכל עניני עבודת ה' / ז. כשאין ישראל יגעים בתורה מתבטלים ממילא מקיום המצוות ועבודת ה' / ח. היוונים ביטלו את ישראל מכל המצוות ע"י שביטלו הדלקת המנורה שממנה באה השפעת אור התורה שבע"פ / ט. עיקר קטרוג היוונים היה כנגד יגיעת התורה שהיא עיקר קיומם של ישראל / י. נס פך השמן היה בזכות יגיעת התורה של יעקב אבינו / יא. אין אדם לומד רוב חכמתו אלא בלילה / יב. יו"ט חנוכה נקבע לזכר נס שעיקרו בדבר רוחני.

מאמר יד: הדלקת נר חנוכה בזה"ז כהמשך עבודת הדלקת המנורה

במקדש.....

א. הרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי חכמים / ב. נחמת הקב"ה לאהרן הכהן שיזכה לחנוכה בני חשמונאי / ג. נחמת הקב"ה לאהרן הכהן שעבודת הדלקת המנורה תימשך לדורות אפילו בזמן הגלות / ד. הדלקת נרות חנוכה הם בבחינת הדלקת המנורה במקדש / ה. השפעת הנרות חנוכה כהשפעת המנורה במקדש באור תורה שבע"פ / ו. מתוך השפעת הנרות חנוכה הויין ליה בנים תלמידי חכמים כהשפעת המנורה במקדש / ז. מצות נר חנוכה זכר לנס הנצחון וחזרת השפעת התורה שבע"פ בהדלקת המנורה / ח. ע"י מצות הדלקת נרות חנוכה יש לישראל קיום בכל הדורות / ט. התבוננות בהדלקת נרות חנוכה על הצלת התורה הקדושה / י. התחזקות בלימוד התורה בחנוכה.

מאמר טו: וחושך זה גלות יון.....

א. וחושך זה גלות יון / ב. ע"י שכחת התורה נעשה חושך מאור התורה / ג. הזהיר בנר חנוכה זוכה לילך לאורו של הקב"ה / ד. חכמת יון בבחינת חושך / ה. היוונים הכחישו מה שאינו מורגש להם בטבע / ו. כח הנהגת הטבע עפ"י מעשיהם של ישראל בקיום התורה והמצוות / ז. אומות העולם אין פועלים במעשיהם בהנהגת הבריה / ח. "כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו" / ט. 'אין לכם חלק באלקי ישראל' פירושו לשלוט בבריהא מכח מעשיכם / י. נס חנוכה בבחינת חינוך העולם ע"י ג' אורות, אור השכינה אור התורה ואור המצוות / יא. וחושך זה גלות יון- היינו שהחשיכו את העולם ע"י ביטול התורה והמצוות / יב. מצות הדלקת נ"ח יש ענין הזכרת האור של חינוך העולם.

מאמר טז: חנוכה כנגד יוסף הצדיק ~ שינוי הטבע מכח מסירות נפש.....

א. חנוכה כנגד יוסף הצדיק / ב. איך מתפללים שיעשה לנו הקב"ה ניסים, הא קי"ל שאין להתפלל שיעשה לו נס / ג. מותר להתפלל על נס של רבים, או על נס שאין בו שינוי טבע העולם / ד. מותר להתפלל על נס שיצא ממנו פרסום לשמו יתברך / ה. מה מיוחד בנס פך השמן לקבוע עליו ברכת שעשה ניסים ויו"ט ומצות הדלקה, והרי היו הרבה ניסים תמידיים בביהמ"ק / ו. נס חנוכה היה מיוחד שלא הותנה בתחילת הבריהא שיעשה כן לדורות / ז. נס חנוכה בבחינת אתערותא דלתתא / ח. ע"י מסירות נפש על המצוות זוכים לניסים / ט. ע"י שהאדם מתעלה מחומריות הטבע, מתנהג עמו הקב"ה בהנהגה למעלה מן הטבע / י. התנשאות מעל הטבע והחומריות הוא מסירות נפש על קדושת ה' / יא. ע"י דמסרי נפשיהו אקדושת ה' זכו דאתרחיש להו ניסא / יב. יצחק אבינו הלך להתפלל על שינוי הטבע במקום שמסר נפשו על קדושת ה' / יג. כלל ישראל זכו לנס חנוכה למעלה

מסדר הטבע מכח מסירות נפש / יד. חז"ל קבעו יו"ט ומצוה מיוחדת על הנס הזה שהוא למעלה מסדרי תנאי הבריאה / טו. על ניסים שאינם צריכים להתיישב עם סדר הטבע מותר להתפלל / זז. מתפללים לזכות למדריגת מסירות נפש על עבודת ה', שע"ז נזכה לניסים למעלה מסדר הטבע / יז. כח המסירות נפש מיוסף הצדיק / יח. כח המסירות נפש של יוסף היה המשך מהמסירות נפש של יצחק אבינו, ומהם זכו ישראל לנס חנוכה / יט. חיזוק בעבודת ה' אפילו כנגד הרצונות הטבעיים.

מאמר יז: על ידי כהניך הקדושים.....

א. על ידי כהניך הקדושים / ב. ע"י מדת הקדושה מתעלה למעלה מן הטבע, וע"ז מתנהג עמו הקב"ה בהנהגה למעלה מדרך הטבע / ג. בזכות המסירות נפש של החשמונאים זכו להנהגה למעלה מדרך הטבע / ד. נס חנוכה מיוחד שנעשה מכח מדריגת הכהנים / ה. על ידי כהניך הקדושים - במדת הקדושה / ו. גם נס פך השמן נעשה בזכות מסירות נפשם של הכהנים הקדושים.

מאמר יח: חנוכה לא ניתנה ליכתב.....

א. פורים ניתן ליכתב חנוכה לא ניתנה ליכתב / ב. חנוכה לא ניתנה ליכתב משום שלא היה נס כללי לכל ישראל כפורים / ג. חנוכה לא ניתנה ליכתב משום שהיה באר"י ובזמן הביהמ"ק / ד. חנוכה לא ניתנה ליכתב משום שגזרו דברים נגד כבוד ה' ופשוט שינקום מהם / ה. חנוכה לא ניתנה ליכתב משום שלא היה בה הריסות בחירת אדם, כמו אצל אחשורוש בנס פורים / ו. חנוכה לא ניתנה ליכתב משום שלא היה בה היפוך מזלות כמו פורים / ז. חנוכה לא ניתנה ליכתב משום שהושעים ה' בלא תשובה, ויש בה ענין של 'כבוד אלהים הסתר דבר' / ח. ענין 'לא ניתנה ליכתב' - שבלא רוח הקודש לא שייך שיחול עליו תורת כתבי קודש / ט. חנוכה לא ניתנה ליכתב משום שהיה בה שינוי טבע אף למעלה, כי לא הותנה עליה מתחילת הבריאה / י. חנוכה לא ניתנה ליכתב משום שאינו בכלל הא ד'אסתכל באורייתא ברא עלמא'.

מאמר יט: ישועת חנוכה בזכות מסירות נפש ~ וישועת פורים בזכות התפילה.....

א. חילוק בין פורים שנקבע למשתה ושמחה לחנוכה שלא נקבע אלא להודות ולהלל / ב. בפורים לא יצאו למלחמה אלא עשו תשובה בצום ותפילה, ובחנוכה יצאו למלחמה / ג. בפורים שניצלו מהריגה קבעום למשתה ושמחה, אבל חנוכה שניצלו משמד נקבעה להודות ולהלל / ד. אם מתרשלים מהמצוות המצוה עוזבת אותנו / ה. כח היוונים לבטל העבודה והמצוות היה מחמת התרשלות ישראל מן העבודה / ו. בחנוכה יצאו ללחום במסירות נפש על העבודה היפך מה שהתרשלו בעבודה / ז. בחנוכה לא הספיק צום ותפילה כמו בפורים / ח. קביעות מיוחדת על נס וישועה זו משום שיש בה לימוד עיקרי ויסוד גדול בתורה / ט. "זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום ה'" / י. חיזוק בחשיבות ויקרות התורה והמצוות.

מאמר כ: ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך.....

א. בחנוכה מודים על הקידוש ה' שיצא ע"י הנס ולא בפורים / ב. פרסומי ניסא בפורים רק לישראל ובחנוכה הוא גם להגוים / ג. בפורים בקשו לאבד הגופים ובחנוכה גזרו לבטל התורה ועבודה / ד. היוונים נתכוונו לפרסם כפירתם וביטול אמונת ישראל לכל העולם / ה. שיטת כפירת היוונים היה להכחיש כל דבר שאינו מורגש בחוש הטבעי / ו. ע"י הנצחון על היוונים נתקדש שמו של הקב"ה בכל העולם אפילו אצל אומה"ע / ז. פירסומי ניסא בחנוכה אפילו לגוים, כדי לחזק האמונה בכל העולם שנחלש מחמת גזירות יון / ח. רק בחנוכה מודים על הקידוש ה' שיצא מתוך הנס ולא בפורים.

מאמר כא: גלות יון ונס חנוכה ~ שורשה במעשה דינה בת יעקב.....

א. מעשה דינה היה ה'מעשה אבות' שהיה 'סימן לבנים' בגלות יון / ב. המעשה אבות של יעקב אבינו שהתרחל בעבודה, היה סימן לבנים בגלות יון כשהתרחלו בעבודה / ג. בגלות יון היה מעשה בבת מתתיהו כעין מעשה דינה, ונתבעו אחיה לקנאות בשבילה כשמעון ולוי אחי דינה / ד. שכם בן חמור השתדל לערב את ישראל עם הכנענים, וכן השתדלו היוונים לעשות מישראל מתיוונים / ה. היוונים רצו לבטל מישראל מעלת קדושתם / ו. נצחון החשמונאים היה ע"י מסירות נפש כנגד יון, כנצחון שמעון ולוי שמסרו נפשם כנגד שכם / ז. שורש כחם של החשמונאים למסור נפשם בעד קדושת ה', היה מכח לוי זקנם שמסר נפשו בעד קדושת בית ישראל / ח. יעקב זכה לשם ישראל לאחר מעשה דינה, וכן היה גם לדורות במעשה חנוכה / ט. החשמונאים זכו לפך השמן ע"י מסירות נפשם, בזכות מסירות נפשם של יעקב אבינו על פך השמן / י. חינוך המקדש של החשמונאים כנגד הקמת המצבה של יעקב אבינו לאחר מעשה דינה / יא. חיזוק לדורות להתחזק לגדור כל פירצה בקדושת בית ישראל.

מאמר כב: שלך גדולה משלהם ~ חנוכת בני חשמונאי משורש אהרן הכהן.....
א. שלך גדולה משלהם / ב. טבע האב נמשך גם להבן / ג. שורש המידות והכוחות העצומים של כלל ישראל הם מהאבות הקדושים / ד. שורש הזכות של חנוכת בני חשמונאי הוא מתשוקת אהרן הכהן לעבודה / ה. שלך גדולה משלהם - חנוכת בני חשמונאי מכוחו של אהרן הכהן.

מאמר כג: י"ג פירות כנגד י"ג מידות של רחמים [א] ~ והלכת בדרכיו.....
א. מנהג לסבב על הפתחים בחנוכה / ב. היוונים פרצו י"ג פירות בסורג, ובנצחון תיקנו חכמים כנגדם י"ג השתחויות על אבדן מלכות יון / ג. במה נתייחד ענין זה של פירצת הסורג / ד. פירצת הסורג היה כדי לפרוץ המחיצה המבדלת בין ישראל לעמים / ה. היוונים פרצו י"ג פירות כנגד הי"ג מידות של רחמים / ו. היוונים קטרגו נגד מעלת ישראל שנקראים בנים למקום / ז. ביטול מעלת בנים למקום ע"י תרגום התורה ליוונית, וע"י ביטול הי"ג מידות של רחמים מישראל / ח. 'והלכת בדרכיו' - להלך ב"ג מידותיו של הקב"ה / ט. 'והלכת בדרכיו' מידת בניו של מקום / י. היופי של ישראל כלפי שאר בני אדם הוא מעלת 'והלכת בדרכיו' מצד שהם בנים למקום / יא. י"ג פירות כדי לחלל מעלת הבנים למקום שהולכים בדרכי הקב"ה ב"ג מידות של רחמים / יב. מצות צדקה מצד שכל ישראל הם בנים למקום ואחים זה לזה.

מאמר כד: ח' ימי חנוכה כנגד ח' ימי מילה.....
א. שמונה ימי חנוכה כנגד שמונה ימי מילה שביטלו היוונים / ב. מערכת היוונים כנגד מעלת ישראל שהם בנים למקום / ג. ביטול מעלת בנים למקום ע"י תירגום התורה ליוונית / ד. מעלת בנים למקום ע"י הענין האלוקי שבמצות מילה / ה. היוונים רצו לבטל מעלת בנים למקום ע"י ביטול מצות מילה / ו. היוונים גזרו על ג' מצוות שהם הסימנים שישראל הם בנים למקום / ז. גדולה מילה שנכרתו עליה י"ג בריתות, כנגד הי"ג מידות של רחמים / ח. ע"י המילה נקראים ישראל בנים למקום משום שהולכים בדרכיו ב"ג מידות של רחמים / ט. במצות מילה יש ענין ברית וחיבור בין ישראל להקב"ה / י. גזירת ביטול המילה היה עיקר גדול בגלות יון, ולכן נקבעו ח' ימים כנגד ח' ימי מילה.

מאמר כה: ופרצו חומות מגדלי ~ לבטל כנגד קיום התורה בישראל.....
א. השייכות בין 'ופרצו חומות מגדלי' ל'וטמאו כל השמנים' / ב. היוונים רצו להשכיח את התורה מישראל ע"י הי"ג פירות בסורג / ג. המ' ימים האמצעיים שעלה משה למרום היה חלק מקבלת התורה / ד. ע"י הי"ג מידות של רחמים נהיו ישראל מוכשרים לקבל התורה / ה. ענין הי"ג פירות לבטל מישראל הי"ג מידות של רחמים כדי לבטל קיום התורה אצלם / ו. וטימאו כל השמנים - כדי לבטל השפעת התורה שבע"פ שבאה דרך מנורת המקדש / ז. רק ע"י כח התפילה זוכים לתורה / ח. כדי לזכות לתורה צריכים רחמים מיוחדים, ט. התעוררות מדת הרחמים ע"י הזכרת הי"ג מידות של רחמים / י. התנגדות היוונים למעלת ישראל שרק להם נכרת הברית של י"ג מידות של רחמים / יא. וטימאו כל השמנים - כדי לבטל השפעת התורה שבע"פ שבאה דרך מנורת המקדש.

מאמר כו: י"ג פירות כנגד י"ג מידות של רחמים [ב] ~ תפילה.....
א. היוונים פרצו בסורג י"ג פירות כנגד י"ג מידות של רחמים / ב. התנגדות היוונים למעלת ישראל שרק להם נכרת הברית של י"ג מידות של רחמים / ג. היוונים פרצו י"ג פירות כדי לבטל הברית של י"ג מידות של רחמים / ד. השייכות בין 'ופרצו חומות מגדלי' ל'וטמאו כל השמנים' / ה. כדי לזכות לתורה צריכים רחמים מיוחדים / ו. התעוררות מדת הרחמים ע"י הזכרת הי"ג מידות של רחמים / ז. וטימאו כל השמנים - כדי לבטל השפעת התורה שבע"פ שבאה דרך מנורת המקדש.

מאמר כז: ואחר כן באו בניך ~ בנים למקום.....
א. דקדוק לשון חוקי 'רצונך', ולשון רבת את 'ריבם', דלא כמו בפורים / ב. ע"י ביטול הי"ג מידות של רחמים יאבדו ישראל מעלת בנים למקום, וע"י יאבדו את התורה / ג. הקב"ה מלמד תורה לעמו ישראל בבחינת אב לבן / ד. היוונים רצו לעקור מעלת הבנים למקום כדי לבטל השפעת התורה מישראל / ה. בן עושה רצונו של אב ולא רק מה שמחוייב לעשות / ו. 'רבת את ריבת דנת את דינם נקמת את נקמתם' כאילו הם שלך.

מאמר כח: גזירת היוונים לבטל מצות קריאת התורה בציבור.....
א. היוונים גזרו לבטל מצות קריאת התורה בציבור / ב. היוונים התנגדו למעלת קדושת ישראל / ג. האומות לא זכו לקבל את התורה משום שלא היה להם שטר יוחסין / ד. אומה"ע אינם ראויים לענין קריבה לפני הר סיני ולשמוע דבר ה' מתוך האש כי אין להם שטר יוחסין / ה. לכוין בברכת אשר בחר בנו על קבלת התורה מתוך האש שזה מורה על קדושת ורוחניות התורה / ו. מעלת קדושת התורה לא שייך אלא להמיוחסים / ז. שטר יוחסין שהם בני אברהם אבינו שחל עליו ענין

אלוקי שיהיה מוכשר לישא את התורה בקדושתה / ח. קריאת התורה בציבור היא בבחינת מעמד הר סיני / ט. היוונים הזכירו לישראל חטא העגל להורות להם שאיבדו המעלות שזכו במעמד הר סיני / י. התנגדות היוונים למעמד הר סיני משום שכלל ישראל זכו לה משום שהם בנים למקום.

מאמר כט: ח' ימי חנוכה כנגד ח' ימי חג הסוכות [א] ~ כי חלק ה' עמו.....

א. ח' ימי חנוכה הם כנגד ח' ימי חג הסוכות / ב. היוונים גזרו לבטל מצות סוכה / ג. קביעות ח' ימי חנוכה כנגד מה שרצו היוונים לבטל ח' ימי חג הסוכות / ד. כתבו לכם על קרן השור שאין לכם 'חלק' באלוקי ישראל / ה. חג הסוכות כנגד יעקב אבינו / ו. שרו של עשו נאבק עם יעקב על הברכות שנטל מעשו / ז. הברכות היו על עניני עוה"ז ועניני עוה"ב / ח. יעקב מקבל מהקב"ה בלא אמצעי, ועשו מקבל דרך מסילות הכוכבים ומזלות / ט. יעקב נתברך בברכת אברהם להיות בעל הברית לאלוקים / י. הנהגת האומות דרך שר ואמצעי, והנהגת ישראל בלא אמצעי בבחינת 'כי חלק ה' עמו' / יא. הברית שכרת הקב"ה עם אברהם אבינו שתהיה ההנהגה עמו ועם זרעו בבחינת 'כי חלק ה' עמו' בלא אמצעי / יב. בברכות זכה יעקב לעניני עוה"ז ועניני עוה"ב / יג. מלחמת שרו של עשו עם יעקב היתה מלחמה רוחנית ועל ענינים רוחניים / יד. קיום ישראל בעוה"ז ע"י התורה והמצוות, ועל פיהם מתנהגים בהנהגת 'כי חלק ה' עמו' / טו. יעקב נצח את המלאך בכח התורה והמצוות / טז. מצות סוכה כנגד הסוכות שעשה יעקב לאחר נצחון המלחמה על ברכת 'כי חלק ה' עמו' / יז. היוונים התנגדו למעלת ישראל שהם 'חלק ה' / יח. היוונים התנגדו למעלת ישראל שהם למעלה ממספר שבע שמורה על הנהגת הטבע / יט. כתבו לכם על קרן 'השור' - הזכרת חטא העגל / כ. חיזוק בעסק התורה בימי חנוכה.

מאמר ל: ח' ימי חנוכה כנגד ח' ימי חג הסוכות [ב] ~ דירת קבע ודירת עראי.....

א. אומות העולם אינם שייכים למצות סוכה / ב. יסוד ענין מצות סוכה לצאת מחומר הטבע של הדירת קבע / ג. יצה"ר פנימי ויצה"ר חיצוני / ד. ענין מצות סוכה לצאת מהשפעת הסביבה של עוה"ז / ה. 'צלתה מרובה מחמתה' - מן השמש של עוה"ז / ו. אומה"ע אינם שייכים לענין הסוכה, להסתלק מחומריות הטבע והשפעת הסביבה של עוה"ז / ז. הקב"ה מוכיח לאומה"ע ע"י הסוכה שאינם שייכים לתורה ומצוות, כי אינם מסוגלים להתעלות מעל הטבע / ח. היוונים גזרו כנגד מצות סוכה לבטל מעלה זו של ישראל שהם למעלה מן הטבע / ט. מספר שמונה מורה על זה שישאל הם למעלה מן הטבע / י. בימי חנוכה נמסרו סודות התורה למשה רבינו, כי בהם התגלה שישאל הם מעל הטבע וראויים לקבל התורה / יא. חיזוק בלימוד התורה בימי החנוכה.

מאמר לא: כתבו לכם על קרן השור ~ חטא העגל.....

א. 'וחושך' זה גלות יון / ב. חטא העגל הורה על פירוד וסילוק בין ישראל להקב"ה ח"ו / ג. ענין חטא העגל שבקשו שיהיה להם אמצעי להנהיגם עפ"י ה' / ד. אין לכם 'חלק' - היינו הנהגת 'כי חלק ה' עמו' / ה. ע"י הזכרת חטא העגל החשיכו עיניהם של ישראל / ו. חטא העגל שעשו מעשה עפ"י דעתם ושכלם / ז. תעודת יון להכחיש כל דבר שאינו מורגש לו בסברא / ח. ביצועת חנוכה זכו להארת פניו יתברך כנגד החושך של יון.

מאמר לב: גזירת תרגום התורה ליוונית.....

א. קביעות מצוות היום כנגד ענין תורה שבע"פ / ב. ע"י תרגום התורה ליוונית ירדה חושך לעולם ג' ימים / ג. היום שתרגמו התורה ליוונית היה קשה לישראל כיום שנעשה בו העגל / ד. כשהתורה כתובה בלשון אחר לא נרמז בה התורה שבע"פ / ה. תורה בלשון הקודש היא בבחינת 'תורתו' של הקב"ה / ו. תורה בלשון הקודש היא עצמה של תורה ולא רק ידיעות חכמת התורה ופירושה / ז. מעלת 'תורתו' של הקב"ה בלשה"ק היא בחינה של לימוד התורה 'פנים אל פנים' / ח. מדריגת נתינת התורה במתן תורה קיימת לדורות - 'קול גדול ולא יסף' / ט. היוונים בקשו לבטל מעלת 'תורתו' מישראל / י. שורש חטא העגל היה במה שאמרו "דבר אתה עמנו" / יא. ענין "דבר אתה עמנו" וחטא העגל שניהם מענין אמצעי בין הקב"ה לישראל / יב. בתרגום התורה יש ג"כ ענין של אמצעי / יג. קבלת התורה מאת הקב"ה היא בבחינת 'ישקני מנשיקות פיהו' / יד. ע"י תירגום התורה ירדה חושך כי לא היה להם מעלת 'באור פניך' / טו. גזירת היוונים שלא לקיים מצות מילה / טז. מילה בבחינת מבוא להשכיל בתורה / יז. ענין תורה שבע"פ במצוות היום הוא בהדלקת נ"ח שיש בה ענין קבלת פני שכינה.

מאמר לג: מלכות בית חשמונאי.....

א. מלכות החשמונאים היא חלק מישועת חנוכה / ב. כשגברה מלכות בית חשמונאי / ג. מלכות בית חשמונאי קודם ישועת חנוכה / ד. מדת המלכות - נושא בעול עם הציבור / ה. האדם לא לעצמו נברא רק להועיל לאחריו / ו. המלך מוסר כל כולו לזולתו / ז. מדת המלכות מכח מלכות

הקב"ה / ח. יוסף הצדיק חלם להיות מלך משום שהיה במדריגה זו של נשיאת עול / ט. גברה 'מלכות' בית חשמונאי במדת נשיאת עול של כלל ישראל / י. 'גברה מלכות בית חשמונאי' פירושו מדת המלכות ולא מלכות בפועל / יא. סיום ישועת חנוכה שהעמידו מלכות בית חשמונאי / יב. שורש מדת המלכות לבני חשמונאי היה מברכת משה רבינו "ברך ה' חילו".

מאמר לד : ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה.....
א. דקדוק שינוי הלשון בחנוכה מפורים דבחנוכה נאמר תשועה גדולה וכהיום הזה ולא בפורים / ב. קיומם של כלל ישראל תלוי בתורה / ג. גזירת יון להשכיחם תורתך היתה ביטול קיומם של ישראל / ד. קיום העולם תלוי בלימוד התורה / ה. הישועה מגזירה זו היא בבחינת קיום וחינוך העולם / ו. ופורקן כהיום הזה - שגם היום יש לנו התורה שניצלה ע"י ישועת חנוכה.

מאמר לה : הדלקת נרות בשעת הסכנה ~ קיום התורה בזמן הגלות.....
א. למה תקנו מצות הדלקת נרות אפילו בשעת הסכנה, דמדינא אין חיוב להסתכן בשביל מצות עשה / ב. תירוץ הבי"ח דא"ש לפי הטור דמייירי בשעת השמד דאפילו אערקתא דמסאנא חייב למסור נפשו / ג. קשה עדיין דאפילו בשעת השמד אין חיוב למסור נפשו למ"ע / ד. מצות נ"ח מורה על קיומם של ישראל בזמן הגלות מכח התורה / ה. קיום התורה בישראל בכל הדורות היא בבחינת אותות ומופתים / ו. זכות קיום התורה באותות ומופתים היא ע"י מסירות נפש למען התורה / ז. נס חנוכה וקיום התורה והעבודה מכח מסירות נפשם של החשמונאים / ח. חיוב מסירות נפש למצות הדלקת נר חנוכה שהיא שורש קיומם של כלל ישראל.

מאמר לו: ח' ימי חנוכה ~ רמז לשמן של משיח.....
א. יו"ט חנוכה נקבע ע"ש חנוכת המזבח שעשו בימים ההם / ב. שמונה ימי חנוכה רמז לשמן של משיח שהוא על מעלת שמונה / ג. היוונים גזרו כנגד המנורה שמשפיעה כח התורה שבע"פ שהיא שורש כח קיומם של ישראל / ד. קיומם האמונה והדת בישראל במשך הדורות הוא ע"י כח השפעת העמלים בתורה / ה. ע"י קיום הברית של 'לא ימושו מפיך' יתקיימו ישראל בכל הגלויות / ו. קיומם של ישראל בכל הגלויות הוא נס גדול יותר מיציאת מצרים, והוא מכח קיום התורה בישראל / ז. קיום התורה בישראל במשך הדורות הוא מכח השפעת נס השמן של חנוכה / ח. כל זה מבואר בדברי מרן ראש הישיבה זצוק"ל / ט. נס חנוכה הוא שורש קיומם של ישראל בכל הדורות, ומביא לימות המשיח ובנין הבית השלישי / י. התבוננות בשעת הדלקת הנרות.